

UCHWAŁA NR XXV/234/2017

RADY GMINY BANIE

z dnia 14 grudnia 2017 r.

sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2017 r. poz. 1875) oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697, poz. 60, poz. 1292) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Banie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA RADY
A. Siwek
Anna Siwek

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018–2020

I. WSTĘP

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminę obowiązek realizacji zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Zgodnie z art. 176 pkt 1 ww. ustawy do zadań gminy należy opracowanie i realizacja 3 letnich gminnych programów wspierania rodziny. Opracowany Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Banie ma na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie angażującego zasoby gminy.

Rodzina to podstawowe środowisko, które powinno zapewnić bezpieczeństwo emocjonalne dziecku. Oddziałuje w sposób świadomy i nieświadomy na osobowość dziecka, przekazuje mu swój system wartości, tradycje. Ukierunkowuje jego aktywność, postępowanie na całe życie. Rodzina jest najbardziej stabilnym punktem odniesienia w doświadczeniu dziecka. Dlatego też jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawią się dysfunkcje, instytucje i służby zobligowane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych zadań. W pracy tej bardzo istotne jest koordynowanie działań wszystkich instytucji zobligowanych do wspierania rodziny. Problemy występujące w rodzinie są bowiem często złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań.

II. PODSTAWA PRAWNA

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Banie określa zadania wynikające z następujących aktów prawnych:

- 1) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2017 r. poz. 697, z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r. poz. 1390);
- 3) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, z późn. zm.);
- 4) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2016 r. poz. 487, z późn. zm.);

- 5) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2017 r. poz. 783 i 1458);
- 6) ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875).

III. DIAGNOZA

Diagnoza dotycząca dysfunkcyjności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczej i wychowawczej została dokonana w oparciu o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach. Punktem wyjścia do określenia zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest analiza danych o rodzinach objętych pomocą Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Baniach.

Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej w latach 2014-2016

Rok	Liczba rodzin ogółem	Rodziny z dziećmi ogółem	1 dziecko	2-je dzieci	3-je dzieci	4-ro dzieci	5-ro dzieci	6-ro dzieci i więcej
2014	558	160	59	49	26	20	2	4
2015	479	132	50	39	22	15	1	5
2016	420	100	42	33	9	9	2	5

Z przedstawionej powyżej tabeli wynika, iż w latach 2014-2016 liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej maleje.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek udzielania pomocy rodzinom z dziećmi, które są niewydolne w sprawach opiekuńczo wychowawczych. W Gminie Banie pomoc ta realizowana jest głównie poprzez działania asystenta rodziny zatrudnionego od 2012 r. w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Baniach.

W 2014 r. asystent rodziny pracował z 8 rodzinami, w 2015 r. i w 2016 r. z 15 rodzinami przeżywającymi trudności wychowawcze, zagrożonymi umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej. Zadaniem asystenta rodziny jest wzmacnianie roli rodziny poprzez podejmowanie między innymi następujących działań:

- 1) opracowywanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i pracownikiem socjalnym;
- 2) udzielanie pomocy rodzinie w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, wychowawczych z dziećmi;
- 3) wspieranie aktywności społecznej rodzin;
- 4) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- 5) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- 6) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- 7) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin, udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego.

Asystent rodziny współpracuje z instytucjami i organizacjami realizującymi zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny. Są to:

- 1) Ośrodki Pomocy Społecznej;
- 2) Powiatowe Centra Pomocy Rodzinie;
- 3) Zakłady Opieki Zdrowotnej;
- 4) Powiatowe Urzędy Pracy;
- 5) Placówki oświatowe;
- 6) Policja;
- 7) Ośrodki Interwencji Kryzysowej;
- 8) Placówki Opiekuńczo-Wychowawcze;
- 9) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- 10) Zespół Interdyscyplinarny.

Najczęstszymi powodami udzielania pomocy w latach 2014-2016 były: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała lub ciężka choroba, niepełnosprawność, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, alkoholizm.

Powody przyznawania pomocy społecznej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Baniach w latach 2014-2016

Przesłanka \ Liczba rodzin	Liczba rodzin w 2014r	Liczba rodzin w 2015r	Liczba rodzin w 2016r.
Ubóstwo	250	223	200
Bezrobocie	162	223	118
Długotrwała lub ciężka choroba	67	62	67
Niepełnosprawność	145	129	133
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego	70	70	78
Potrzeba ochrony macierzyństwa	91	75	49
Alkoholizm	49	44	49
Bezdomność	9	9	6
Przemoc w rodzinie	5	4	4
Narkomania	1	1	1

Dużym wsparciem dla dzieci wychowujących się w rodzinach dysfunkcyjnych są działające na terenie Gminy Banie świetlice środowiskowe, świetlice wiejskie, świetlice szkolne, jedna świetlica środowiskowa działająca jako placówka wsparcia dziennego w formie podwórkowej. Dzieciom biorącym udział w zajęciach w świetlicy udzielana jest pomoc w odrabianiu lekcji. Organizowany jest czas wolny poprzez gry, zabawy, zajęcia sportowe, wyjścia w plener, zajęcia plastyczne. Prowadzone są także rozmowy terapeutyczne. Dzieci uzyskują informacje na temat szkodliwości spożywania alkoholu, brania narkotyków, palenia papierosów.

Dodatkowymi formami pomocy dla rodzin są również świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, świadczenia wychowawcze, stypendia szkolne. Rodziny mogą również korzystać z Ogólnopolskiej Karty Rodziny i Zachodniopomorskiej Karty Rodziny.

W sytuacjach kryzysowych, gdy rodzina nie jest w stanie poradzić sobie z problemami może skorzystać z pomocy psychologa w Urzędzie Gminy w Baniach.

W przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców zostaje ono umieszczone w pieczy zastępczej. Piecza zastępcza może być sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na gminy obowiązek partycypowania w kosztach związanych z umieszczeniem dziecka w pieczy zastępczej w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Z danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie (stan na dzień 31.12.2016 r.) wynika, iż z terenu Gminy Banie liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych w 2016 r. wyniosła:

- w rodzinach spokrewnionych – 13 ro - dzieci,
- w rodzinach niezawodowych – 5-ro - dzieci.

Na dzień 31.12.2016 r. z terenu Gminy Banie 13 – ro dzieci przebywało w Placówkach Opiekuńczo-Wychowawczych.

IV. CELE PROGRAMU

1. Celem głównym programu jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci oraz profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny.

2. Cel ten osiągać się będzie w szczególności poprzez:

1) diagnozowanie środowisk rodzinnych, w tym:

- a) diagnozowanie sytuacji rodzin niewydolnych wychowawczo przez asystenta rodzinnego,
- b) bieżące kontakty pracowników socjalnych z pedagogiem szkolnym,
- c) rozpoznawanie i analiza problemów występujących z rodzinie z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,

- d) analiza zachowań demoralizujących dzieci i młodzieży podczas pobytu w placówkach oświatowych;
- 2) wzmacnianie systemu norm i wartości gwarantujący prawidłowy przebieg procesu wychowawczego, w tym:
- a) pomoc rodzinom z problemami w eliminowaniu czynnika ryzyka nieprzystosowania społecznego poprzez pracę z indywidualnym przypadkiem;
- 3) zapobieganie dysfunkcji rodziny, w tym:
- a) wdrażanie programów edukacyjnych skierowanych zarówno do dzieci, jak i rodziców służących rozwojowi rodziny,
 - b) współpraca z Gminną Komisją do Spraw Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Baniach,
 - c) współpraca ze szkołami, policją, kuratorami sądowymi, kuratorami społecznymi, służbą zdrowia w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych na rzecz rodzin dotkniętych problemem opiekuńczo-wychowawczym,
 - d) inspirowanie społecznej aktywności do działań samopomocowych,
 - e) współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym;
- 4) objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą, w tym:
- a) interwencja kryzysowa w rodzinie,
 - b) organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo z programem działań socjoterapeutycznych;
- 5) profilaktykę, w tym:
- a) udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach, których celem jest wzmocnienie rodziny (w tym Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny, Zachodniopomorska Karta Rodziny),

- b) wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej sprzyjających rozwijaniu postaw charytatywnych w stosunku do osób wymagających wsparcia i pomocy,
 - c) udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej mających na celu ochronę poziomu życia rodzin oraz rozwój specjalistycznego dla nich wsparcia;
- 6) zabezpieczenie podstawowych potrzeb rodziny poprzez:
- a) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej w ramach przepisów ustawy o pomocy społecznej,
 - b) objęcie dożywianiem wszystkich tego wymagających dzieci w ramach wieloletniego programu finansowego wspierania gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
 - c) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo - wychowawczej,
 - d) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem i przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

3. Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baniach przy współudziale między innymi:

- 1) Szkoły Podstawowej w Baniach;
- 2) Szkoły Podstawowej w Lubanowie;
- 3) Szkoły Podstawowej w Swobnicy;
- 4) Przedszkola w Baniach;
- 5) organizacji pozarządowych, kościołów, związków wyznaniowych;
- 6) Sądu Rodzinnego w Gryfinie;
- 7) Międzynarodowego Centrum Turystyki Kultury i Sportu w Baniach;
- 8) służby zdrowia;
- 9) Policji;
- 10) Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Gryfinie;
- 11) kuratorów.

V. ŹRÓDŁO FINANSOWANIA

1. Budżet gminy.
2. Budżet państwa.
3. Środki zewnętrzne.

VI. MONITORING PROGRAMU

Monitoring będzie odbywał się w formie sprawozdania z realizacji zadań z zakresu wspierania rodzin oraz przedstawiania potrzeb przedkładanego Radzie Gminy w Baniach do dnia 31 marca każdego roku.

VII. ODBIORCY GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY

Odbiorcami Gminnego Programu Wspierania Rodziny Gminy Banie będą rodziny z Gminy Banie ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niewydolnych wychowawczo.

VIII. OCZEKIWANIA I REZULTATY

1. Poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.
2. Przeciwdziałanie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.
3. Poprawa sytuacji dziecka w rodzinie.
4. Poprawa funkcjonowania rodziny w celu stworzenia odpowiednich warunków umożliwiających powrót dzieci z pieczy zastępczej do rodziny biologicznej.
5. Poprawa bezpieczeństwa rodziny i dziecka.

IX. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny Gminy Banie na lata 2018-2020 jest zgodny z kierunkami określonymi w Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Banie na lata 2017-2020. Program zakłada tworzenie optymalnych warunków dla prawidłowego funkcjonowania rodzin na terenie Gminy Banie. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie będą stwarzane możliwości samodzielnego mierzenia się ze swoimi problemami, co zwiększy jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku. Ważnym elementem powodzenia w zakresie realizacji Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest ścisła współpraca podmiotów zajmujących się sprawami rodziny i podejmowanie interdyscyplinarnych działań.

Uzasadnienie

do projektu uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania rodziny na lata 2018 2020

Zgodnie z treścią art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r. poz. 697, z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3 letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Rodzinie, która przeżywa trudności w wypełnianiu swoich funkcji, Wójt ma zapewnić wsparcie poprzez organizację struktury i wyposażenie jej w odpowiednie narzędzia.

Zakłada się, że realizacja Gminnego Programu Wspierania Rodziny w kilkuletniej perspektywie ograniczy liczbę dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest zasadne.

Sporządziła:

Elżbieta Rozpondek

Banie, dnia 30 listopada 2017 r.